

Individuell opplæringsplan for skoleåret .....

Årsrapport for skoleåret .....

(Stryk de to alternativene som ikke passer og sett inn riktig årstall/)

Navn: XX
Født: XX
Skole: XX
Klasse: XX

Individuell opplæringsplan er utarbeidet i samhandling med elev og foresatte. I Opplæringslova § 5.4 siste ledd heter det:

Tilbod om spesialundervisning skal så langt råd er, formast ut i samarbeid med eleven og foreldra til eleven, og det skal leggjast stor vekt på deira syn.

Dato for møte / samtale med foresatte og elev: nn/nn - 20nn

Planen bygger på: Sakkyndig vurdering datert: nn /nn – 20nn
Tidligere IOP/årsrapporter: ja / nei
Annet (beskriv i rubrikk under):

Omfang av spesialundervisning jmf. enkeltvedtak: nn årstimer fordelt slik på fag/områder:

.....

.....

Underskrift:

Sted: xxxxxxxx Dato: nn/nn-20nn

Kontaktlærer:

.....
<Navn>

Spesialundervisningslærer/spesialpedagog:

.....
<Navn>

Rektor:

.....
<Navn>

Langsiktig målsetting/visjon (3-5 år) Vurdering / Rapport

--	--

Elevens sterke sider:

--

1 Fag/område: **xxxxxxxxxxxxxx**
(norsk, matematikk, sosial kompetanse, praktiske fag .....

Innsatsområde/ Ferdighetsområde <small>(lesing, digital kompetanse, tallforståelse, samhandling med andre..)</small>	Læringsmål <small>(relateres til mål i læreplanen)</small>	Tilrettelegging <small>(arb.måter, metode, organisering, utstyr, læremidler, ev. fritak)</small>	Vurdering/ Rapportering <small>(benyttes ved årsrapportering)</small>

Dersom man skal skrive om flere fag/områder, må denne tabellen med overskrift kopieres. Neste fag/område får nummereringen 2, 3, 4 etc.

Andre spesielle tilretteleggingstiltak

Elevens behov for tilpasset opplæring i andre tilstøtende fag/ områder som følge av behovene for spesialundervisning som beskrevet i individuell opplæringsplan.

Evt andre behov for tiltak, samarbeid.....:

--

Helhetsvurdering

NB! Fylles ut ved årsvurderingen:

Helhetsvurdering av eleven. Behov for endringer i mål og tiltak:

--

Kopi til:

- Foresatte
- Pedagogisk tjeneste
- Etat for skole og barnehager

Veiledning til utfylling av individuell opplæringsplan og årsrapport

Veiledning IOP

All rød tekst er hjelpetekst, som må fjernes før dokumentet ferdigstilles!

Hvilke elever skal ha en individuell opplæringsplan?

Opplæringsloven sier at alle som har vedtak om spesialundervisning, skal ha individuell opplæringsplan.

Hva skal planen inneholde?

- Planen skal vise målene og innholdet i opplæringen, og hvordan opplæringen skal organiseres.
- Gjennom IOP beskriver skolen den opplæringen eleven skal få kommende skoleår på de fagene/områdene enkeltvedtaket gjelder for. Planen skal inneholde langsiktige målsetninger, hovedområder for ulike fag eller områder og vise tilretteleggingen av spesialundervisningen.
- Planen til det enkelte elev må samordnes med klassens planer for å oppnå en størst mulig grad av inkludering sosialt og faglig.
- Planen må utformes slik at den blir et funksjonelt arbeidsredskap i perioden den skal gjelde for, både for eleven, de foresatte og det pedagogisk personale som arbeider med eleven.

Hva trengs for å utarbeide en individuell opplæringsplan?

IOP skal ta utgangspunkt i sakkyndig vurdering fra PPT og enkeltvedtaket. IOP må videre bygge på kjennskap til eleven, dens behov og utviklingsmuligheter både faglig og sosialt, organiseringsmuligheter og rammefaktorer i skolen.

Følgende opplysninger vil være aktuelle som grunnlagsmateriale for å utarbeide en IOP:

- Beskrivelse av elevens pedagogiske nivå (status) i de fagene/områdene hvor det skal utarbeides en IOP, men også i tilgrensende fag/områder som enten vil påvirkes av elevens vansker eller ressurser, samhandling med andre, funksjonshemminger eller andre opplysninger knyttet til elevens opplæringssituasjon.
- Opplysninger fra foresatte og eleven selv som har betydning for opplæringssituasjonen. Det kan eksempelvis være knyttet til områder hvor eleven har særskilte behov eller særlige ressurser. Samarbeid med foresatte og eleven skal vektlegges i arbeidet med utforming av et spesialpedagogisk tilbud.
- Den sakkyndig vurderingen fra PP-tjenesten skal inneholde informasjon om elevens utbytte av det ordinære pedagogiske tilbudet, lærevanskene hos eleven og andre særlige forhold som er viktig for opplæringen, realistiske opplæringsmål og hvilken opplæring som gir et forsvarlig opplæringstilbud for eleven.

- Opplysninger fra andre instanser som er relevante for elevens helhetlige opplærings situasjon, vil kunne innhentes. Foresatte må gi tillatelse til innhenting av slik informasjon.
- Innholdet i enkeltvedtaket.

Hvem utarbeider individuell opplæringsplan?

- Det vil være opp til rektor ved den enkelte skole å delegere arbeidet med IOP til enkeltpedagoger eller grupper av pedagogisk personale.
- Kontaktlærer må stå sentralt i utformingen av elevens IOP for å sikre eleven en helhetlig opplæring.
- De foresatte må stå sentralt i utarbeidningen av IOP i samsvar med lovens intensjon om foreldremedvirkning i skole.
- PP-tjenesten kan være en naturlig samarbeidspartner når IOP skal utarbeides. Dette er spesielt viktig ved første gangs utarbeiding av IOP for en elev.

Hvordan bruke malen for individuell opplæringsplan?

- Omfang skal beskrive omfanget av spesialundervisningen slik den er beskrevet i enkeltvedtaket., brutt ned til fag/områder.
- Malen bruker læreplanverkets begreper, og disse vil gå igjen i planen. Begrepene innsatsområder og læringsmål er brukt for å knytte utarbeidningen av IOP så nært læreplanverket og fagplanene som mulig, da det i opplæringsloven er satt fokus på at barn med IOP så langt råd er skal følge gjeldende læreplanverk.
- Langsiktig målsetting
En langsiktig målsetting vil være av mer visjonær karakter, dvs. en tenker seg overordnede mål for hele eller større deler av oppvekstløpet knyttet til opplæringen av barnet. Dette målet skal vise retningen på opplæringen.
- Fag/område
Den langsiktige målsettingen deles opp i fag/områder.
- Innsatsområde/ferdighetsområder
Fag/område deles opp i innsatsområder/ferdighetsområder. Innsatsområdet/ferdighetsområder skal inneholde læringsmål kan tenkes nådd i løpet av et halvt år, et år eller over en periode alt etter elevens utviklingstakt. Målene må være konkrete, resultatbeskrivende og målbare.
- Læringsmål
Læringsmål knyttes til de ulike innsatsområder/ferdighetsområder som er nevnt under fag/områder og utdyper disse. Læringsmålene blir å sammenligne med delmål, mål som det er tenkt mulig å nå i løpet av en kortere periode, f.eks. 1-3 mnd. Under et innsatsområder/ferdighetsområder vil det kunne være flere læringsmål som til sammen gjør det mulig å nå innsatsområder/ferdighetsområder mål for perioden. Målene må være konkrete, resultatbeskrivende og målbare.

- Tilrettelegging beskriver hvor opplæringen/undervisningen foregår, noe spesielt utstyr som skal benyttes, læremidler, er det gjort noen vedtak om fritak fra fag, mål, prøver, nødvendig kompetanse etc.

Når er det behov for justeringer av opplæringsplanen?

- Over tid vil det alltid være behov for justeringer av enkelte eller deler av læringsmålene. Disse justeringene må komme klart fram i IOP og datofestes. Opprinnelige læringsmål kan fortsatt stå i IOP.
- Utviklingen hos eleven vil være avgjørende for når eller om en plan må justeres før neste årsvurdering. Har det ikke funnet sted noen utvikling i løpet av 2 måneder må det vurderes om tiltaket skal fortsette. For å kunne uttale seg om og i hvilken grad en utvikling har funnet sted, vil det være behov for jevnlig dokumentasjon om elevens utvikling.
- Dersom det oppstår store avvik fra forventet utvikling hos eleven, bør PPT koples inn for en vurdering og foresatte informeres. Ved mindre avvik vil skolen selv foreta justeringene og informere foresatte.
- Løpende vurdering og dokumentasjon av elevens utvikling vil måtte finne sted med utgangspunkt i arbeidsplaner og utført arbeid. Målet for vurdering er lik for alle elever: Fremme utvikling og læring ut i fra den enkeltes ståsted.

Veiledning årsrapport

Krav årsrapport

- Opplæringsloven krever at det utarbeides årlige skriftlige oversikter over den opplæringen eleven har fått og en vurdering av elevens utvikling.
- Det er kontaktlærers ansvar å utarbeide årsvurdering.
- Skolen sender rapporten til foresatte, etat for skole og barnehage og PP-tjenesten.
- Virksomheten oppbevarer årsvurderingene i elevens mappe. Årsvurderingen bør være kort, men utfyllende nok til å gi et konkret bilde av utvikling og mestringsnivå i fag/områder hvor det er utarbeidet IOP og gi føringer for videre arbeid. PPT vil vite hva eleven har lært.

Elevvurdering knyttet til elever med IOP

- I henhold til Forskrift til opplæringsloven, kan elever med opplæring etter individuell opplæringsplan få fritak fra vurdering med karakter etter avgjørelse fra de foresatte. Dette gjelder bare for fag der elever får opplæring etter en slik plan.
- I § 3.6 i Forskrift til opplæringsloven heter det:
”Skoleeigaren skal sørge for at eleven og foreldra eller dei føresette får nødvendig rettleiing om kva val av vurdering utan karakter innber for vurderinga av eleven.”
- Ved avslutning av 10. klasse og overgang til videregående opplæring vil det for elever med IOP utarbeides vitemål i disse fagene bestående av skriftlig uttalelse med utgangspunkt i siste skoleårs IOP og årsrapporter.